

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра стоматології післядипломної освіти**

ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан стоматологічного факультету
Євген КОСТЕНКО
Євген 2023р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

циклу стажування за фахом «Ортодонтія»

Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки фахівців

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 221 Стоматологія

Професійна кваліфікація лікар-спеціаліст

Силабус циклу стажування за фахом «Ортодонтія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221 «Стоматологія».

Розробники: Потапчук А. М., д.мед.н., професор, завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти, Клітинська О.В. – д.мед.н., професор кафедри стоматології післядипломної освіти, Іваськевич В.З. - к.мед.н., доцент кафедри стоматології післядипломної освіти, Рівіс М.В. – старший викладач кафедри стоматології післядипломної освіти, Костенко О.Є. - ст. викладач кафедри стоматології післядипломної освіти, Маруха Р.Ю. –асистент кафедри стоматології післядипломної освіти.

Силабус затверджено на засіданні кафедри стоматології післядипломної освіти

Протокол від “23” жовтого 2023 року № 10

Завідувач кафедри _____

Анатолій ПОТАПЧУК

Силабус схвалено на засіданні навчально-методичної комісії стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол від “21” березня 2023 року № 8

Голова навчально-методичної комісії
стоматологічного факультету

“23” березня 2023 року

 Оксана КЛІТИНСЬКА

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Компетентності, результати навчання і практичні навички.
5. Організація навчання
  - 5.1. Структура навчальної дисципліни
  - 5.2. Тематичні плани
    - 5.2.1. Тематичний план лекцій
    - 5.2.2. Тематичний план семінарських занять
    - 5.2.3. Тематичний план практичних занять
    - 5.2.4. Тематичний план самостійної практичної роботи
  - 5.3. Методи навчання
  - 5.4. Система оцінювання
    - 5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності
    - 5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання
6. Політика навчальної дисципліни
7. Перелік навчально-методичної літератури
  - 7.1. Основна
  - 7.2. Додаткова
  - 7.3. Інформаційні ресурси

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Цикл стажування «Ортодонтія» галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 «Стоматологія» кваліфікації «Лікар-стоматолог»
Керівник кафедри	д.мед.н., професор ПОТАПЧУК А.М. kaf-stomat-po@uzhnu.edu.ua stomatkafedra@gmail.com anatoliy.potapchuk@uzhnu.edu.ua
Викладачі	к.мед.н., доцент Іваськевич В.З. viktoriia.ivaskevych@uzhnu.edu.ua https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=fSTOSmEAAAAJ ст. викладач Рівіс М.В. mariya.rivis@uzhnu.edu.ua https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=s30QmwwAAAAJ ст. викладач Костенко О.Є. oleksandr.kostenko@uzhnu.edu.ua https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=X4HFzeAAAAAJ асистент Маруха Р.Ю. roman.marukha@uzhnu.edu.ua
Е-mail кафедри стоматології ПО	kaf-stomat-po@uzhnu.edu.ua stomatkafedra@gmail.com
Формат дисципліни	практичні заняття, семінари, лекції, самостійна робота
Обсяг дисципліни	5,2 кредита ECTS

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - необмежений доступ до мережі Інтернет; - фонди та електронні каталоги наукової бібліотеки ДВНЗ «УжНУ», а також до електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/) де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану; - наукова бібліотека, читальні зали; - віртуальне навчальне середовище Moodle (https://e-learn.uzhnu.edu.ua). <p>Навчальні та дидактичні матеріали, презентації, навчальні відео, практичні кейси та ситуаційні завдання, тести з дисциплін даної освітньої програми доступні студентам через систему електронного навчання університету.</p> <p>Університет забезпечений доступом до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальні кімнати, обладнані мультимедійними засобами; комп'ютерний клас із програмним забезпеченням; матеріально-технічна база стоматологічного факультету, приватні бази стажування.</p>

2. Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна циклу стажування «Ортодонтія» випускників медичних закладів вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 «Стоматологія» кваліфікації «Лікар-стоматолог» вивчається здобувачами освіти після закінчення вищого медичного навчального закладу та здобуття спеціалізації «Ортодонтія»

Основною метою передатестаційного циклу за фахом «Ортодонтія» є вдосконалення професійних знань, умінь та навичок лікаря-спеціаліста, підготовка його до атестації для присвоєння або підтвердження категорії.

Перед направленням лікар на час стажування зараховується органом охорони здоров'я на посаду здобувача освіти в установу охорони здоров'я. Час стажування зараховується у стаж роботи з спеціальності.

Навчальна дисципліна спрямована на підготовку всебічно розвинених спеціалістів-новаторів, які б володіли теоретичними знаннями і практичними навичками та вміннями застосування сучасних методів діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань.

Протягом навчання формуються навички оволодіння використання засобів діагностики, лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Навчальна дисципліна інтегрується з такими предметами, як анатомія людини, фізіологія людини, патологічна анатомія, патфізіологія, біохімія, гістологія, неврологія.

При вивченні навчальної дисципліни циклу стажування «Ортодонтія» проводять роботу у різних навчально-практичних центрах «Стоматологія». Після закінчення стажування здобувачі освіти проходять атестацію на визначення знань та практичних навичок з підтвердженням звання «лікар-спеціаліст» відповідно до підпунктів 2.1 та 2.3 Порядку проведення атестації лікарів (з0293-19), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року N 446.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни спрямована на поліпшення практичної підготовки здобувачів освіти циклу стажування, поглиблення теоретичних знань з усіх розділів, як стоматології, так і суміжних дисциплін, підвищення кваліфікаційного рівня діяльності лікаря-ортодонта.

Цілі навчальної дисципліни:

- розширити та вдосконалити теоретичні знання здобувачів освіти щодо сучасних методів діагностики: обладнання, показання до їхнього використання, діагностичні можливості, а також методів лікування стоматологічних захворювань – протоколи, особливості проведення;
- розвинути та вдосконалити сукупність професійних практичних вмінь і навичок фахівця зі стоматологічних дисциплін для надання високваліфікованої стоматологічної допомоги з використанням інноваційних діагностичних та лікувальних методів;
- сформувати, розвинути і закріпити комплекс морально-психологічних якостей, як невід'ємної частини професійної підготовки фахівців зі стоматологічних дисциплін для провадження ними професійної діяльності.
- сприяти розвитку, навичок комунікації, здатності брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння попереджати конфлікти, розуміння важливості вчасного виконання поставлених завдань.

1. Компетентності, результати навчання і практичні навички

Навчальна дисципліна циклу спрямована на оволодіння здобувачами освіти такими компетентностями:

Професійна спрямованість: виражається в засвоєнні здобувачами освіти необхідних навичок лікаря-стоматолога загального профілю. Виховна спрямованість: базується на принципах формування високоосвіченого, всебічно розвинутого сучасного спеціаліста, який повинен творчо освоювати свою професію, бути готовим завжди надати стоматологічну допомогу.

Для складання раціонального індивідуального плану по самостійному вивченню дисципліни здобувачі освіти повинні ознайомитися із тематичними планами лекцій, семінарів та практичних занять і їх коротким змістом, представлених на учбових стендах кафедри.

Прямий зв'язок з кафедрами терапевтичної, хірургічної, ортопедичної та дитячої стоматології, кафедр терапевтичного профілю, дерматології, біохімії – отримані базові знання на цих кафедрах поглиблюються та удосконалюються на кафедрі стоматології післядипломної освіти.

Розподіл та послідовність викладу матеріалу на лекціях, семінарах та практичних заняттях відповідає навчальній програмі та навчальному плану, затверджених МОЗ України. Виключене дублювання матеріалу семінарів та практичних занять.

Цикл спрямований на оволодіння здобувачами такими **компетентностями:**

1. Інтегральна компетентність

ІК. Здатність до самостійної діяльності за фахом

2. Загальні компетентності.

Здобувач освіти повинен володіти загальними компетентностями: ЗК1. Застосовує сучасні методи діагностики та проводить підготовку до протезування зубів при дефектах та аномаліях зубів і щелеп; обирає методи лікування та конструкції протезів.

ЗК2. Планує обсяг та терміни ортодонтичного лікування перед та після реконструктивних операцій на щелепно-лицевій ділянці.

ЗК3. Надає невідкладну стоматологічну допомогу.

ЗК4. Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.

ЗК5. Дотримується принципів медичної деонтології.

ЗК6. Працює в тісному контакті з суміжними спеціалістами та

службами.

ЗК7. Планує роботу та проводить аналіз її результатів.

ЗК8. Керує роботою середнього медичного персоналу.

ЗК9. Веде лікарську документацію.

ЗК10. Сприяє поширенню медичних знань серед населення.

ЗК11. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

3. Спеціальні компетентності.

Здобувач освіти повинен володіти спеціальними компетентностями:

СК1. Провести комп'ютерний аналіз та обробку діагностичних даних; СК2.

Володіти методами прискорення ортодонтичного лікування;

СК3. Визначити специфіку лікування хворих з уродженими та придбаними вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки;

СК4. Проводити ортодонтичне лікування при деформаціях щелеп внаслідок травматичного процесу;

СК5. Прогнозувати розвиток щелеп після перенесення травм та захворювань запального або неопластичного характеру;

СК6. Зняти відбитки щелеп, присінку рота та порожнини носа при вроджених вадах щелепно-лицевої ділянки;

СК7. Припасувати та здати захисні пластинки, obturatori та інші апарати для лікування хворих з вродженими вадами розвитку щелепно-лицевої ділянки;

СК8. Лікувати дисфункції скоронево-нижньощелепного суглоба за допомогою спліт-терапії;

Цикл тематичного удосконалення за фахом “Ортодонтія”

скерований на досягнення лікарями-ортодонтами наступних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН1. Вміти визначити глибину і положення ретенуваного зуба; ПРН2. Вміти визначити шлях створення місця в зубній дузі (стриппінг, дисталізація чи видалення);

ПРН3. Проводити лікування зубощелепних аномалій за допомогою брекет техніки;

ПРН4. Проводити припасовку та корекцію позаротових ортодонтичних апаратів;

ПРН5. Провести фіксацію незнімного ретенційного апарату;

ПРН6. Провести ортодонтичне лікування у пацієнтів із захворюваннями тканин пародонту;

ПРН7. Провести шинування зубів та щелеп;

ПРН8. Вміти застосовувати мікроімпланти як елементи опори в ортодонтії;

ПРН9. Проводити ортодонтичну підготовку до раціонального протезування ЗЩП .

ПРН10. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

Здобувач освіти повинен володіти такими практичними навичками: виявити нормальну будову зубів і щелеп та їх порушення при зубощелепних аномаліях; провести консультацію хворого з зубощелепними аномаліями; провести клінічні проби з визначення функцій: ковтання, мовлення, дихання, жування, змикання губ; оцінити стан слизової оболонки ротової порожнини; визначити ступінь рухомості зубів; провести клінічні функціональні проби (Ешлера-Бітнера, Ільїної-Маркосян та ін.); на підставі клінічного огляду пацієнта провести класифікацію зубощелепної аномалії та визначити попередній діагноз; зняти відбитки щелеп та відлити діагностичні моделі; провести аналіз

прицільної

рентгенограми, ортопантомограми, телерентгенограми, томограми скронево-нижньощелепного суглоба; визначити центральну оклюзію; провести антропометричне вимірювання; провести ортодонтичне (поза- та внутрішньоротове) фотографування та фотометрію; провести аналіз контрольних діагностичних моделей щелеп; встановити заключний діагноз на підставі анамнезу, клінічного огляду, аналізу діагностичних моделей, фотографій, рентгенограм, цефалогам та ін.; скласти план ортодонтичного лікування; провести психотерапію хворого та батьків до, в процесі та після ортодонтичного лікування; провести вибіркове пришліфування горбків тимчасових зубів, сепарацію зубів; провести та навчити дітей і батьків міогімнастиці м'язів щелепно-лицевої ділянки лікувальним вправам; виявляти фактори ризику і використовувати профілактичні апарати; вміти володіти клінічними етапами виготовлення та здачі внутрішньоротових знімних ортодонтичних апаратів (однощелепні механічно діючі апарати, функціонально діючі, функціонально направляючі, комбіновані), крім брекет-техніки, захисних пластинок, обтураторів; має володіти клінічними етапами виготовлення і здачі незнімних та знімних конструкцій зубних протезів; навчити пацієнта правилам гігієни порожнини рота та догляду за ортодонтичними апаратами; перебазувати ортодонтичний апарат; провести активацію, корекцію ортодонтичного апарата; провести налагодження протеза або його корекцію; виконати місцеве (інфільтраційне чи провідникове) знеболення.

5. Організація навчання

5.1. Структура навчальної дисципліни

	Лекції	Семінари	ПЗ	СПЛД	Іспит	Всього
Ортодонтія	8 год.	8 год.	95 год.	39 год.	-	150 год.
Іспит	-	-			6	6
Всього	8	8	95	39	6	156

*Примітка: 156 год – 5,2 кредита ECTS, з них 3,9 кредита – аудиторне навантаження, 1,3 кредита - самостійна практична робота.

5.2. Тематичні плани

5.2.1. Тематичний план лекцій

1	Роль ортодонції в підвищенні якості життя сучасної людини. Санітарно-освітні заходи до питань профілактики ЗЩА вагітних жінок. дітей та дорослих різного віку.	1 год
2	Сучасні брекет-системи: структурні особливості брекета та аналіз методик позиціювання.	1 год
3	Анатомо-функціональні особливості розвитку ЗЩС в різні періоди прикусу.	1 год
4	Методи діагностики зубощелепних аномалій та ефективності	1 год

	адання ортодонтичної допомоги дітям і підліткам	
5	Лікування і профілактика дефектів зубів і зубних рядів у дітей.	1 год
6	Прогноз ортодонтичного лікування.	1 год
7	Конструктивні особливості і технологія виготовлення знімних ортодонтичних апаратів.	1 год
8	Вади розвитку зубо-щелепного апарату і фактори, які обумовлюють їх.	0.5 год
9	Комплексний підхід ортодонта, логопеда та психолога при ортодонтичній патології	0.5 год
	Разом - 8 год.	

5.2.2. Тематичний план семінарських занять

1. Лабораторні методи обстеження (2год)
2. Ретенційні апарати (2год)
3. Супра- і інфра- оклюзії, повороти зубів по осі (2год)
4. Прогенічний прикус. Хірургічне лікування (2год)

Всього - 8 год

5.2.3. Тематичний план практичних занять

1. Історія розвитку ортодонтії. Ортодонтичні школи. Сучасний стан ортодонтичної допомоги за кордоном (1 год)
2. Організація ортодонтичної допомоги. Диспансеризація дітей і підлітків. Нормативні документи роботи лікаря-ортодонта і зубного техника (1год)
3. Медична етика та деонтологія лікаря. Клятва Гіппократа. Таємниця лікаря. Судова медицина і ортодонтія (1год)
4. Клінічна анатомія голови і шиї. Мозковий і лицевий відділ черепа (2год)
5. Фізіологічні різновиди прикусу (ортогнатичний, прямий, біпрогнатичний) (2год)
6. Класифікація зубощелепних аномалій.(2год)
7. Принципи побудови діагнозу (3год)
8. Загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування: психотерапія,

міотерапія, логопедія, апаратурний метод, хірургічний метод (4год)

9. Матеріали, знімні ортодонтичні конструкції. Незнімні ортодонтичні конструкції (4год)

10. Позаротові ортодонтичні апарати, профілактичні конструкції (3год)

11. Етіологія, патогенез зубощелепних аномалій та деформацій (3год)

12. Профілактика зубощелепних аномалій і деформацій (3год)

13. Хвороби пародонту при зубощелепних аномаліях (2год)

14. Аномалії кількості, розмірів, форми і структури твердих тканин зубів. Методи їх лікування (2год)

15. Аномалії положення окремих зубів. Діастеми і трєми (3год)

16. Вестибуло-оральне положення зубів, мезіо-дистальне положення зубів (3год)

17. Аномалії форми зубних рядів. Методи їх лікування (2год)

18. Прогнатичний прикус. Етіологія, діагностика, лікування (4 год)

19. Зубоальвеолярна, гнатична, комбіновані форми прогнатичного прикусу. Лікування (4 год)

20. Прогенічний прикус. Етіологія, клініка, діагностика та лікування (4 год)

21. Прогенічний прикус. Клініко-морфологічні різновиди, порушення функцій. Комплексні методи лікування. (4 год)

22. Ретенційний прогноз лікування (4 год)

22. Глибокий прикус. Етіологія, клініка, діагностика та лікування (4 год)

23. Глибокий прикус. Хірургічне лікування (1 год)

24. Конструкція обтюраторів (4 год)

25. Зубоальвеолярна, гнатична, комбіновані форми відкритого прикусу. Показання та протипоказання до вибору лікування (3 год)

26. Відкритий прикус: порушення функції, апаратурне і хірургічне лікування (2,5 год)

27. Перехресний прикус: клініко-морфологічні різновиди. Показання та протипоказання до вибору методів лікування у різні вікові періоди (4,5 год)

28. Перехресний прикус: апаратурне, хірургічне, комплексне лікування. Ретенційний прогноз (2 год)

29. Особливості дитячого протезування (3 год)

30. Аномалії і дефекти коронок зубів. Дефекти зубних рядів (3 год).

31. Незнімні протези, знімні протези (3 год)

32. Деформації щелеп травматичного, загального та неопластичного походження (3 год)

Основні види порушень мовлення. Зв'язок порушення мови з аномаліями

29. Психологічний прогноз адекватності ортодонтичного лікування. Шкідливі дитячі звички (0,5 год)
30. СНІД та вірусні гепатити (3 год)
31. Деформації щелеп травматичного, загального та неопластичного походження. (3 год)
32. Класифікація травм зубів і щелеп. Особливості ортопедичного лікування. Диспансеризація (3 год)
33. Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях (3 год)

Всього - 95 год.

5.2.4. Тематичний план самостійної практичної роботи

1. Загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування: психотерапія, міотерапія, логопедія, апаратурний метод, хірургічний метод. 2 год
2. Матеріали, знімні ортодонтичні конструкції. Незнімні ортодонтичні конструкції.3 год
3. Позаротові ортодонтичні апарати, профілактичні конструкції.2 год
4. Аномалії положення окремих зубів. Діастеми і тремі.2 год
5. Прогнатичний прикус. Етіологія, діагностика, лікування.4 год
6. Прогенічний прикус. Клініко-морфологічні різновиди, порушення функцій. Комплексні методи лікування. Ретенційний прогноз лікування.3 год
7. Зубоальвеолярна, гнатична, комбіновані форми відкритого прикусу. Показання та протипоказання до вибору лікування.3 год
8. Перехресний прикус: апаратурне, хірургічне, комплексне лікування. Ретенційний прогноз.2 год
9. Аномалії і дефекти коронок зубів. Дефекти зубних рядів. Незнімні протези, знімні протези.2 год
- 10.Основні види порушень мовлення. Зв'язок порушення мови з аномаліями прикусу.2 год
- 11.СНІД та вірусні гепатити. 3 год
- 12.Деформації щелеп травматичного, загального та неопластичного походження.
- 13.Класифікація травм зубів і щелеп. Особливості ортопедичного лікування. Диспансеризація.3 год
- 14.Організація невідкладної медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях.3 год

Всього - 39 год

5.3. Методи навчання

Методи навчання дозволяють здобувачам освіти оволодіти аналітико-діагностичними, предметно-спеціальними, інформаційно-комунікаційними та соціально-психологічними компетентностями.

Найпоширенішими методами навчання, які застосовують викладачі кафедри стоматології післядипломної освіти «УжНУ» є:

- висвітлення проблемних питань на лекціях, які читаються із використанням мультимедійних презентацій;
- вирішення ситуаційних задач на заняттях, моделювання наближених до клініки ситуаційних завдань;
- обговорення та аналіз якості виконання маніпуляцій, проведених під час практичних занять;
- тестування на практичних заняттях (тести для вхідного та заключного рівня знань);
- відпрацювання практичних навичок у навчально-практичних центрах та клінічних залах у вільний від навчання час та консультації викладачів; - самостійна аудиторна і позааудиторна робота згідно з планом кафедри.

5.4. Система оцінювання

5.4.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності

Засоби проведення базового контролю рівня знань здобувачів освіти.
Контроль проводиться методом тестування по всіх розділах програми.

Засоби проведення поточного контролю знань здобувачів освіти.

Використовується усний чи письмовий контроль по питаннях теми заняття чи семінару та вирішення ситуаційних задач і тестів. В період самостійної практичної діяльності проводиться клінічний розбір хворих (доповідає здобувач освіти) та оцінюється якість виконання здобувачем освіти мануальних навичок при курації хворих.

Засоби проведення підсумкового контролю знань.

Підсумковий контроль проводиться в кінці циклу:

- а) практична частина заключної атестації (оцінка діяльності при курації хворих);
- б) тестування на комп'ютері (100 тестів);
- в) усна співбесіда по питаннях до заключної атестації.

Критерії оцінювання поточного контролю рівня знань

Поточний контроль знань здобувачів освіти проводять на кожному практичному занятті з опитуванням 100% присутніх, а також на підсумкових заняттях після вивчення окремих вузлових тем. Оцінка «**відмінно**» – здобувач освіти вільно володіє матеріалом програми, вміє поставити діагноз, провести диференціальний діагноз та провести лікування стоматологічних захворювань. Оцінка «**добре**» – здобувач освіти вільно володіє матеріалом програми, вміє діагностувати, проводить диференціальний діагноз та лікувати основні стоматологічні захворювання, але відповіді не є вичерпними. Оцінка «**задовільно**» – здобувач освіти задовільно розуміє об'єм програми, спроможний відповідати на спрощені навідні питання, практичні навички. Оцінка «**незадовільно**» – знання здобувача освіти нижче вимог для «задовільно».

5.4.2. Підсумковий контроль знань, його форми та оцінювання Засоби

проведення підсумкового контролю знань.

Іспит складається з оцінки практичних навичок та оцінки теоретичних знань. Для визначення рівня знань здобувачів освіти програмою передбачені: базовий та заключний контроль із застосуванням комп'ютерних тестів згідно категорії.

Критерії оцінювання підсумкового контролю рівня знань Оцінка «**відмінно**» – здобувач вільно володіє матеріалом програми, вміє поставити діагноз, провести диференціальний діагноз та провести лікування стоматологічних захворювань. Позитивні відповіді на комп'ютерному тестуванні складають 85-100%.

Оцінка «**добре**» – здобувач вільно володіє матеріалом програми, вміє діагностувати, проводить диференціальний діагноз та лікувати основні стоматологічні захворювання, але відповіді не є вичерпними. Здобувач відчуває складнощі лише у найважчих питаннях. Позитивні відповіді на комп'ютерному тестуванні складають 70-84%.

Оцінка «**задовільно**» – здобувач задовільно розуміє об'єм програми, спроможний відповідати на спрощені навідні питання, практичні навички. Позитивні відповіді на комп'ютерному тестуванні складають 55-69%.

Оцінка «**незадовільно**» – знання здобувача нижче вимог для «задовільно». Позитивні відповіді на комп'ютерному тестуванні складають до 54%.

6. Політика навчальної дисципліни

Викладання на циклі стажування за фахом «Ортодонтія» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Ужгородському національному університеті».

Націлена на поглиблення теоретичних знань, а також вдосконалення і закріплення практичних умінь і навичок, необхідних для розв'язання складних задач і проблем у процесі професійної діяльності лікарів зі спеціальності 221 Стоматологія. Сприяє розвитку соціальних навичок.

Дисципліна включає лекції, практичні заняття, самостійну та

індивідуально-дослідницьку роботу лікарів-стажистів. На практичному занятті викладач проводить тестування вхідного та заключного рівня знань, організовує детальний розгляд окремих теоретичних питань навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування, шляхом виконання практичних завдань. Для проведення практичних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для здобувачів освіти.

Для проведення практичних занять та самостійної роботи широко залучені навчально-практичні центри, які наповнені сучасним обладнанням для діагностики та лікування стоматологічних захворювань.

Відвідування занять є обов'язковим.

Здобувач освіти здає іспит лише за умови відпрацювання практичних занять та лекцій і отримання мінімального балу.

Здобувач освіти повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності: шахрайство, плагіат та інші.

Недопустимими є запізнення на заняття та пропуски без поважних причин; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи виконання письмових завдань (якщо це не передбачено умовами завдання), плагіат. Списування під час

письмової роботи заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої використовуються лише при он-лайн тестуванні. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід

7.Перелік навчально-методичної літератури

7.1. Основна

1. Екологічні аспекти карієсу зубів та хвороб пародонту: монографія /Горзов І.П., Потапчук А.М. – 1998. – 225 с.
2. Основи стоматології : навч. посіб., 2-е вид. /Потапчук А.М. – Ужгород. 2006. – 450 с.
3. Сучасна фізіотерапія та діагностика в стоматології : навч. посіб. / А. М. Потапчук, П. П. Добра, В. В. Русин, О. Ю. Рівіс. - Ужгород : Бреза А. Е., 2012. - 449 с.
4. Стоматологія: у 2 книгах. — Книга 1: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Куроєдова, А.М. Потапчук та ін.; за ред. М.М. Рожка
5. Алгоритми надання невідкладної медичної допомоги в стоматологічній практиці [Текст] : [навч. посіб.] / [Н. І. Жеро, Н. М. Маляр-Газда, В. М. Криванич ; під ред. Н. І. Жеро]. - Ужгород : Сабов А. М., 2018. - 83 с.
6. Hygiene and human ecology.Publishing house/ O.V.Fera, Ye.Ya. Kestenko, V.M. Kryvanych// UzhNU “Goverla”.- 2019. – P. 247
7. Будова та функція жувального апарату людини: навчальний посібник/ Савичук НО, Клітинська ОВ, Мочалов ЮО,Джупа Петер// Ужгород: ПРАТ «Видавництво «Закарпаття» 2014.- 112 с.
8. Stomatology: textbook: in 2 books/ Book 2 // М.М. Rozhko, I.I. Kyrylenko, O.H. Denysenko et al.; edited by М.М. Rozhko – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018. – 960 p.; color edition.

9. Stomatology: textbook: in 2 books. Book 1 / M.M. Rozhko, Z.B. Popovych, V.D. Kuroiedova et.al.; edited by M.M. Rozhko. – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. – 792p.
10. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: [навч. посібн. для лікарів-інтернів і лікарів-курсантів закл. (факульт.) післядипломної освіти / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. - К.: ВСВ «Медицина», 2013. - 224с.
11. Стоматологія у двох книгах. Книга 2: підруч. для лікарів-інтернів стомат. факультетів післядипл. освіти, магістрантів, аспірантів, клін. ординаторів, лікарів-стоматологів / [Рожко М.М., Попович З.Б., Скрипников П.М. та ін.]; за ред. проф. М.М. Рожка. - К.: ВСВ «Медицина», 2013. - 992с.
12. Терапевтична стоматологія. Том 1. Пропедевтика терапевтичної стоматології: підруч. для студентів стомат. факультетів вищих мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сідельнікова, та ін.]; під ред. А.В. Борисенка. - вид-ння 3-тє випр.; Київ: Медицина, 2017. - 360 с.
13. Терапевтична стоматологія. Том 2. Карієс, пульпіт періодонтит, ротовий сепсис: підруч. для студентів стомат. факультетів вищих мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сідельнікова, та ін.]; під ред. А.В. Борисенка. - вид-ння 3-тє випр.; Київ: Медицина, 2017. - 590 с.
14. Терапевтична стоматологія. Том 3. Захворювання пародонта: підруч. для студентів стомат. факультетів вищих мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, та ін.]; під ред. А.В. Борисенка. - вид-ння 2-тє перероб. та доповн.; Київ: Медицина, 2018. - 264 с.
15. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Карієс зубів та його ускладнення. Підручник для студентів стомат. факультетів вищих навч. закладів IV рівня акредитації. Том I / [Л.О. Хоменко, Ю.Б. Чайковський, Н.І. Смоляр, О.В. Савичук та ін.]; під ред. проф. Л.О. Хоменко 2-ге вид. стереотипне: ТОВ «Книга плюс». -

2016. – с. 432.

16. Кириленко І.І., Палійчук І.В., Рожко М.М. Захворювання слизової оболонки ротової порожнини Навчальний посібник, Київ : Медицина, 2016. – 352 с.

17. Купновицька І.Г., Кононенко Ю.Г., Нейко Н.В., Рожко М.М. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога (навчальний посібник). / за ред. Кононенка Ю.Г., Купновицької І.Г. // Вінниця: Нова книга, 2017. – 288 с.

Тимофєєв О. «Медицина», 2017. – 752 с.

18. Щелепно-лицева хірургія. 2-ге видання. //К.: ВСВ

19. Оперативна хірургія. Топографічна анатомія голови та шиї. За ред. проф. В.І. Півторака, О.М. Проніної. – Вінниця: Нова книга, 2016. – 312 с.

20. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології. / І.П. Мазур, М.В. Хайтович, Л.І. Голошко // К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 363 с.

21. Стоматологічні захворювання. Терапевтична стоматологія. За ред. проф. А.В. Борисенка // К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 664 с.

22. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота та тканин пародонта. За ред. проф. А.В. Борисенка // К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 504с.

23. Неврологія з нейросоматикою. За ред. Л.І. Соколової, Т.І. Ілляш // К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 128 с.

24. Невідкладні стани в стоматологічній практиці / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко // К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 224с.

7.2. Додаткова

1. Терапевтична стоматологія. Том 1. Фантомний курс: підруч. для студентів стомат.факультетів вищих мед.навч.закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун, та ін.]; під ред.акад. М.Ф. Данилевського.- Київ: Медицина, 2007.-304с.
2. Терапевтична стоматологія. Том 2. Методи обстеження хворого, карієс, пульпіт періодонтит, стоматологічні вогнищезумовлені захворювання: підруч. для студентів стомат.факультетів вищих мед.навч.закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун, та ін.]; під ред.акад. М.Ф. Данилевського.- Київ: Медицина, 2007.-408с.
3. Терапевтична стоматологія. Том 3. Захворювання пародонта: підруч. для студентів стомат.факультетів вищих мед.навч.закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун, та ін.]; під ред.акад. М.Ф. Данилевського.- Київ: Медицина, 2007.-616с.
4. Терапевтична стоматологія. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підруч. для студентів стомат.факультетів вищих мед.навч.закладів III-IV рівнів акредитації / [М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, А.М. Політун та ін.]; під ред.акад. М.Ф. Данилевського.- Київ: Медицина, 2007.-640с.
5. Терапевтична стоматологія: підруч.для студентів стомат.факультетів вищих навч.закладів IV рівня акредитації у двох томах. Том I / [А. К. Ніколішин, В. М. Ждан, А. В. Борисенко та ін.]; під ред.проф. А.К. Ніколішина.-Полтава: Дивосвіт.-2005.-390с.
6. Терапевтична стоматологія: підруч.для студентів стомат.факультетів вищих навч.закладів IV рівня акредитації у двох томах. Том II / [А. К. Ніколішин, В. М. Ждан, А. В. Борисенко та ін.]; під ред.проф. А.К. Ніколішина.- Полтава: Дивосвіт.-2005.-304с.

7. Бир Р., Бауманн М.А., Ким С. Эндодонтология /пер. с англ. под ред. проф. Т.Ф. Виноградовой. – М.: МЕДпресс-информ, 2004. – 368 с.
8. Бир Р., Бауманн М.А., Кнельбаса М. Иллюстрированный справочник по эндодонтологии /пер. с нем. под ред. Е.А. Волкова. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 240 с.
9. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – М.: Мед.лит., 2000. – 505 с.
10. Борисенко А.В. Кариес зубов. – К.: Книга плюс. – 2005. – 415 с.
11. Борисенко А.В. Секреты лечения кариеса и реставрации зубов. – К.: Книга плюс, 2002. – 535 с.
12. Гранитов В.М. Герпесвирусная инфекция. – М.: Мед книга; Н.Новгород: Изд. НГМА, 2001. – 802 с.
13. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є, Скрипніков П.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці (навчальний посібник). Т.ІІІ. Львів, видавничий дім “Наутилус”.- 2002.- 235 с.
14. Гумецький Р.А., Рожко М.М., Завадка О.Є., Скрипніков П.М., Ступницький Р.М. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці (посібник). Т.ІІ. Львів, видавничий дім “Наутилус”, 2001.- 225 с.
15. Данилевский Н.Ф., Борисенко А.В., Заболевания пародонта. – К.: Здоров’я, 2000. – 462 с.
16. Данилевский Н.Ф., Сидельникова Л.Ф., Рахний Ж.І. Пульпит. – К.: Здоров’я, 2003. – 166 с.
17. Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Рузін Г.П. Місцеве знеболення при амбулаторних стоматологічних втручаннях. – Івано-Франківськ, 2006. – 295 с.
18. Курс лекцій для лікарів-інтернів за спеціальністю «Стоматологія» / за ред. проф. Рожко М.М. – Івано-Франківськ: вид. Кушнір Г.М., 2009. – 550 с.
19. Попович З.Б., Рожко М.М., Безвушко Е.В. Рентгенодіагностика захворювань зубів та тканин пародонту у дитячому та підлітковому віці. (Атлас). Івано-Франківськ, “Нова зоря”, 2001.- 221 с.
20. Купновицька І.Г., Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Нейко Н.В. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога (навчальний посібник). Івано-Франківськ. – 2005. – 186с.
21. Кононенко Ю.Г., Рожко М.М., Рузін Г.П. Місцеве знеболення при амбулаторних стоматологічних втручаннях (навчальний посібник). – Івано-Франківськ. – вид. ІФДМУ – 2006. – 295с.
22. Луцкая И.К. Практическая стоматология. – Минск: Беларуская навука, 2000. – 368 с.
23. Луцкая И.К. Заболевания слизистой оболочки полости рта. – М.: Медицинская литература, 2006. – 285 с.
24. Мамедова Л.А. Искусство эндодонтии. – М.: Медицинская книга, 2005. –116 с.
25. Михайленко Т.М., Орнат Г.С., Палійчук І.В., Соловей С.І., Штурмак В.М. (під редакцією професора Рожко М.М.). Курс лекцій з ортопедичної стоматології

- для системи післядипломної освіти. Навчальний посібник.- Івано-Франківськ.- Видавництво медакадемії.2003.- 401 с.
26. Мельничук Г.М., Рожко М.М. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування. Навчальний посібник. – Івано-Франківськ, Обл. друкарня. 2004.– 247 с.
27. Мельничук Г.М., Рожко М.М. Практична одонтологія. Курс лекцій із карієсу та некаріозних уражень зубів, пульпиту і періодонтиту. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповнене. – Івано-Франківськ, 2004. – 292 с.
28. Мельничук Г.М., Рожко М.М., Нейко Н.В. Гінгівіт, пародонтит, пародонтоз: особливості лікування. Навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповнене. – Івано-Франківськ, 2006. – 282 с.
29. Попович З.Б., Рожко М.М., Безвужко Е.В. Рентгенодіагностика захворювань зубів та тканин пародонту у дитячому та підлітковому віці (Атлас) (навчальний посібник) електронний варіант. Івано-Франківськ, 2002.- 221 с.
30. Рожко М.М., Михайленко Т.М., Онищенко В.С. Довідник з ортопедичної стоматології. Навчальний посібник.- Київ. “Книга плюс”.- 2004.- 395 с.
31. Николаев А.И., Цепов Л.М. Практическая терапевтическая стоматология. – 2-е изд., перероб. и доп. – М.: Медпрессинформ, 2003. – 547 с.
32. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача. – Полтава, 2003. – 207 с.
33. Петрикас А.Ж. Пульпоэктомия: учебное пособие для стоматологов и студентов //А.Ж. Петрикас. – 2-е изд. – М.: АльфаПресс, 2006. – 300 с.
34. Современные методы механической и медикаментозной обработки корневых каналов зубов /И.М. Макеева, Н.С. Жохова, И.В. Акимова, А.Ю.Туркина. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 32 с.
35. Суржанский С.К., Паламарчук Ю.Н., Стрелковская О.Н. [и др.]. Реставрационные материалы и основы практической эндодонтии. – К.: Книга Плюс, 2004. – 320 с.
36. Фармакотерапія в стоматології: Методичний посібник/В.І.Герелюк, Н.В.Нейко, Т.Д.Павлюк, В.В.Материнський. – Івано-Франківськ, 2000.–58 с.
37. Хоменко Л.А., Биденко Л.В. Практическая эндодонтия. Инструменты, материалы, методы. – К.: Книга-плюс, 2002. – 203 с.
38. Хоменко Л.А., Биденко Л.В., Остапко Е.И., Шматко В.И. Современные средства экзогенной профилактики заболеваний полости рта. – К.: Книга-плюс, 2001. – 202 с.
39. Белоклицкая Г.Ф. Азбука ручного скейлинга: пособие для врачей / Г.Ф. Белоклицкая, Т.Б Волинская.-К.:КИТ, 2011.- 68с.
40. Дубровина Е.В. Местная анестезия в стоматологии. Атлас / Е.В. Дубровина - Полтава, 2010. - 487с.
41. Калюжна Л.Д. Хвороби шкіри обличчя слизової оболонки ротової порожнини та червоної облямівки губ: навч.посібн. [для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закл. післядипл.освіти] / Л.Д. Калюжна, Г.Ф. Білоклицька – К.: Грамота, 2007. - 280с.

42. Борисенко А.В. Практична парадонтологія / А.В. Борисенко.-К., 2011.- 472с.
43. Дмитриева К.С. Пародонтит / К.С. Дмитриева. – М.: МЕДпресс-информ, 2007.– 207с.
44. Довідник з ендодонтії / [О.В. Павленко, Ю.М. Беличенко, Т.М. Волосовець, С.В. Аль-Алавні].-Сімферополь: Н. Оріанда, 2010.-326с.
45. Заболевания слизистой оболочки полости рта / [Л.А. Цветкова, С.Д. Арютонов, Л.В. Петрова, Ю.Н. Перламутров].-М:МЕДпресс-информ, 2006.- 202с.
46. Захворювання пародонта у дорослих і дітей / [П.М. Скрипников, Л.Г. Павленко, Т.А. Хміль, К.С. Казакова].- Полтава: вид-во УМСА, 2010.-140с.
47. Казарина М.Н. Глосалгия: этиология, клиника, лечение / М.Н. Казарина.- М.:НГМА, 2008.-124 с.
48. Кононенко Ю.Г. Местное обезболивание в амбулаторной стоматологии. - 3-е изд. / Ю.Г. Кононенко, Н.М. Рожко, Г.П. Рузин.-[3-е изд.].-К.:Книга плюс, 2012. – 96с.
49. Куроедова В.Д. Проблемы ВИЛ/СНІДу в стоматології: [навч.посібник] / В.Д. Куроедова, В.О. Коршенко, В.В. Денисенко.-Полтава, 2004. - 100с.
50. Максименко П.Т. Затруднения и ошибки в диагностике заболеваний слизистой оболочки полости рта, губ, языка: учебн.пособие / П.Т. Максименко, А.П. Шейко.- Полтава: Полтавский литератор, 2012. -120с.
51. Николаев А.И. Практическая терапевтическая стоматология. / А.И. Николаев, Л.М. Цепов. – [8-е изд.]. -М: МЕДпресс-информ, 2008. – 960с.
52. Скрипникова Т.П. Клиническая эндодонтия. Протейпер юниверсал, клиническое применение / Т.П. Скрипникова, П.Н. Скрипников, В.А.Дубина. - Полтава:Инарт, 2009.-36с.
53. Стандарти надання стоматологічної допомоги населенню України. Терапевтична стоматологія. Том 1 / [П.М. Скрипников, Л.Г. Павленко, Д.Р. Шиленко, Ю.І. Мастеров]. -Полтава: [б.в.], 2009. -158с.
54. Ураження шкіри обличчя та слизової оболонки порожнини рота вірусом простого герпесу I типу (клінічні прояви, діагностика, методи лікування, профілактика): навч. пос. / [П.М. Скрипников, К.Є. Іщейкін, І.П. Кайдашев та ін.] - Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013. -84 с.
55. Шинкевич В.І. Карієс зубів: навч.посібник / В.І. Шинкевич, І.П. Кайдашев - Полтава: ТОВ «АСМІ», 2011.-98с.
56. Осложнения заболеваний в хирургической и терапевтической стоматологии детского возраста / Л.В. Харьков, Л.А. Хоменко, Л.Н. Яковенко.-К.:Книга плюс, 2014. – 352с.

7.3. Інформаційні ресурси

1. Pubmed. – Режим доступу: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
2. Google Scholar – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/>
3. BASE. – Режим доступу: <https://www.base-search.net/>
4. European Journal of Orthodontics. – Mode of access: <https://www.eurojor.com/>

//academic.oup.com/ejo

5. Angle Orthodontist. – Mode of access: <http://www.angle.org/?code=angf-site>
6. Віртуальне навчальне середовище Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>.
7. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>